

Üstad Bediüzzaman'ın en son dersi

Risale-i Nur Külliyyatı'ndan Emirdağ Lahikası'nın en sonunda yer alan ve "Umum Nur Talebelerine Üstad Bediüzzaman'ın vefatından önce vermiş olduğu en son derstir"¹ başlığını taşıyan mektub, son derece mühimdir.

1960 yılının Ocak ayı içerisinde Ankara'da Beyrut Palas otelinde verilen bu ders, Hazret-i Üstad'ın hem bir veda hutbesi, hem de Risale-i Nur'un meslek ve meşrep düsturlarını özetleyen adeta bir vasiyetname hükmündedir.

Mahiyeti çok cami olan bu ders, bilhassa Nur Talebelerinin imani, içtimai ve siyasi meselelerde her zaman rehber kabul edebilecekleri çok mühim bir hakikat dersidir.

"Bu muazzam ders verilirken, Üstadın yanına toplanmış bir grup kıdemli ve büyük talebelerine takriri şekilde ve bir nevi son hutbe olarak ders verildi. Yanındaki kâtip ve hizmetkârları da bunu evvelâ not halinde kaydettiler. Bilahare tanzim edilerek Hazret-i Üstad'a arz edildi. Hazret-i Üstad da onu tashih etti ve aynı günlerde neşrettirdi. Ayrıca bunun sureti bazı hükümet ricaline de gönderildi."²

Bu dersin hülâsası olan giriş ifadeleri şöyle başlıyordu: "Aziz kardeşlerim, bizim vazifemiz müsbet hareket etmektir. Menfi hareket değildir. Rıza-i İlâhiye göre sırf hizmet-i imaniyeyi yapmaktır, vazife-i İlâhiyeye karışmamaktır. Bizler asayişî netice veren müsbet iman hizmeti içinde her bir sıkıntıya karşı sabırla, şükürle mükellefiz."³ Bu ifadeler bile, başlı başına Risale-i Nur'un meslek düsturlarını özetlemektedir.

Mesela, müsbet hareket bu düsturların önemlilerindedir. Bunu, "dâhildeki hareket, müsbet bir şekilde manevi tahribata karşı manevi, ihlâs sırrıyla hareket etmektir"⁴ şeklinde özetleyen Üstad Bediüzzaman Hazretleri, bunun açılımı olarak; anarşi, terör, ırkçılık, her türlü menfi cereyanlar ve menfaat üzerine dönen siyasetten kaçınmak; bunlara karşı ise, müsbet iman hizmetiyle hakikati hiçbir şeye feda etmeden mücahede etmek, asayişî muhafazaya çalışmak; siyasette ise, "terbiye-i İslâmiye zedelenmesiyle ve şimdiki siyasetin cinayetine karşı dini siyasete âlet etmemek"⁵ Demokratlara nokta-i istinat olup, "ehvenüşşer (şerrin en az zararlısı) deyip bazı bîçare yanlışçıların hatalarına hücum etmeyip, daima

müsbet hareket ederek, Demokratlara zarar dokundurmayıp, fayda dokundurmak”6 ve âlem-i İslâm’ın dostluğunu kazanmak, Kur’ân’ın bu zamandaki bir manevi mu’cizesi olan Risale-i Nur’la bütün insanlığa ulaşmak ve sulh-u umumiyei temin etmek şeklinde ders vermektedir.

İkinci adımda ise; “Rıza-i İlâhiye göre sırf hizmet-i imaniyeyi yapmak ve vazife-i İlâhiyeye karışmamak” düsturu var. Yani, ihlâsı esas tutmak. Yani “Amelinizde rıza-i İlâhi olmalı. Eğer O razı olsa, bütün dünya küsse ehemmiyeti yok. Eğer O kabul etse, bütün halk reddetse tesiri yok.”7 ve “ihlâsı kazandıran, harekâtındaki sebebi sırf bir emr-i İlâhi ve neticesi rıza-i İlâhî olduğunu düşünmeli ve vazife-i İlâhiyeye karışmamalı”8 hakikatini ders vermektedir.

Bu dersin içeriğinde müsbet hareket ve ihlâs düsturlarıyla beraber, sebat, sadakat, tesanüd, siyasetten içtinap, takva, şefkat, kavli-i leyyin, nezaket, uhuvvet ve sünnete ittiba gibi Risale-i Nur’un önemli meslek düsturları da ders verilmektedir. Bütün bu dersleri ise; “sebeb-i hilkat-ı âlemden (âlemin yaratılış sebebi olan Peygamberimiz Aleyhissalatü Vesselâm’dan), hem kahraman-ı İslâm İmam-ı Ali Radıyallahu Anh’dan ders aldım”9 diyen Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin, bu son dersi diğer tabirle vasiyeti bütün nur mensuplarını bağlamaktadır.

Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin bu son dersinden çıkarabildiğimiz başlıkları şu şekilde sıralayabiliriz:

Müsbet hareket ve menfi hareketin izahı. Müsbet iman hizmetinin her şeyin başında geldiği. Musibetler ve sıkıntılara karşı sabır ve şükürle mukabele mükellefiyeti. Her türlü baskı ve istibdada karşı durmak, doğru ve hür bir hürriyeti savunmak. Nur mesleğinin peygamber veya sahabe mesleği olduğunu bilmek. Risâle-i Nur’un çok yerinde geçen, insanın vazifesi ile Allah’ın vazifesini ayırt etmek, yani “Benim vazifem hizmet-i imaniyedir; muvaffak etmek veya etmemek Cenab-ı Hakk’ın vazifesidir” deyip ihlâs ile hareket etmek”10 Bu zamandaki cihadın manevi olduğunu bilmek, bu şuurla dâhilî asayişin muhafazasına çalışmak. Kur’ân’ın, “Bir cani yüzünden; onun kardeşi, hanedanı, çoluk çocuğu, partisi mesul olmaz”11 (En’am 164, Fatır 18, Zümer 7, İsrâ 15) düsturunu esas almak. Mimsiz medeniyetin sunduğu sefahat ve israfata kapılmamak. Dünyayı ahirete tercih etmemek. Helâl ve haramı bilmek ve bid’alara girmemek. En önemlisi, Deccalizm ve Süfyanizmin tuzağına düşmemek. Risale-i Nur’un neşrine ciddi yardımcı olan Demokratların dine taraftarlığına inanmak ve onlara yardımcı olmak, Demokratlara ehvenüşşer olarak bakmak. Bütün meselelerimizi meşveretle halletmek. Kur’ân’ın Müslümanlara rahmet olduğu gibi, bütün dinsizlere ve insanlığa da rahmet olduğunu öğrenmek. Risale-i Nur’un bu zamanda Kur’ân’ın manevî bir mu’cizesi olduğu, intişara başladığı ve küfr-ü mutlaka ve anarşiliğe karşı set çektiğini ve insanların kalbinden manevi Cehennemini izale ettiğini, ayrıca âlem-i İslâmı birleştirmeye ve Kur’ân’ın esaslarını neşretmeye vesile olduğunu bilmek. Dinde hassas, muhakeme-i akliyyede noksan olan yanlışçıların her zaman olacağı gerçeğini görmek. Başta Üstad Bediüzzaman Hazretlerine ve nur talebelerine binler vecihle sıkıntı veren, hapslere atan ve baskı uygulayan, din ve dindarların da hep aleyhinde olan Halk Partisi’ni iyi tanımak. Benlik, enaniyet, hodfüruşluk, hayatını güzelce medeniyet fantaziyesiyle geçirmek iştihası ve tiryakiliğin bu zamanın hastalıkları olduğunu bilerek bunları terk etmek. Nur mesleğinin azami ihlâs olduğunu bilerek, bir mesele-i imaniyeyi dünya saltanatına tercih etmek. Bu zaman cemaat zamanı olduğunu bilip, cemaatten hissesiz kalmamak, bilhassa namazları tadil-i erkân ve cemaatle kılmaya özen göstermek. Efendimizin (asm) sünnetine ittiba etmek ve her hal-ü karda İslâma ve Kur’ân’a âyine olmak gibi dersleri havi Hazret-i Üstadın bu son dersinin iyi okunup anlaşılması, nur talebeliği ve nur mesleği bakımından son derece büyük önem arz etmektedir.

Risale-i Nur’un küçük bir özeti gibi olan bu son ders; asrın sahibinin vasiyetidir ve talimatıdır. Buna uymak ise, bütün nur mensuplarının boynunun borcudur.

Dipnotlar:

- 1-Emirdağ Lahikası, s. 871,
- 2-Mufassal Tarihçe-i Hayat-A.Kadir Badıllı, c. 3, s. 1621,
- 3- Emirdağ Lâhikası, s. 870,
- 4- Age, s. 871,
- 5- Age., s. 746,
- 6- Age., s. 877,
- 7- Lem’alar, s. 391,

8- Age., s. 323,

9- Emirdağ Lahikası, s. 880,

10- Age., s. 871,

11- Age. s. 363-871